

03-11-2007

'Bergerden moet groter'

03 nov 2007, 07:00 - Bergerden moet een stevige schaal hebben om succesvol te kunnen zijn.

Dat zegt Ferry Hollinger van de Betuwse Bloem en Greenport Arnhem-Nijmegen. "Wat nu grootschalig is, is over tien jaar kleinschalig. De ontwikkelingen in de tuinbouwsector gaan hard. Willen we allerlei faciliteiten als energie- en watervoorziening optimaal houden, dan is een grote schaal bittere noodzaak."

Bergerden meet nu nog tweehonderd hectare, maar dat moet veel meer worden. Harry Keereweer, Gelders gedeputeerde, noemde woensdagavond bij een bijeenkomst van de tuinbouwsector in Lent, dat er duizend hectare aan glas bij moet komen. Onduidelijk is nog waar. "Mogelijk richting Kamervoor", zei Keereweer.

Hollinger hoopt dat meer grote tuinders naar Bergerden komen. "Want dat type tuinder heeft meer drang om dingen samen te doen." Dat is volgens Hollinger van groot belang om een sterk economisch tuinbouwcluster te vormen.

Volgens Sjaak van der Tak, burgemeester van Westland en voorzitter van Greenport Nederland, zitten tuinders het liefst naast hun concurrent. "Zodat ze kunnen zien wat in de kas naast hen gebeurt. Telers doen toegepast onderzoek. Ze zoeken elkaar op."

Die samenwerking ontstaat vanzelf, weet Hollinger. "Arbeid is duur in Nederland. Dus moeten we automatiseren. Als drie telers samen naar een machinefabrikant gaan, krijgen ze meer voor elkaar."

Van oudsher werkt de groensector al samen. "Kijk maar naar de veiling. Dat is een coöperatie. Op Bergerden hebben de kwekers samen een energie- en waterbedrijf", legt Hollinger uit. "Want waar gaat het om?" vraagt Van der Tak. "Om kwekers en producten. Daarna volgt handel, logistiek, kennis en onderwijs. Daar moet je een sterk cluster aan overhouden, zoals Harvard-econom Porter heeft beschreven. Dan volgt het midden- en kleinbedrijf ook."

Volgens Lingewaards burgemeester Harry de Vries is de tuinbouwsector van enorme betekenis voor deze regio. "Dat wordt door velen nog onderschat. Er werken hier 7.000 mensen binnen 2.500 bedrijven in de groene sector, waarvan 250 glastuinbouwbedrijven. Bergerden is een gebied om trots op te zijn." Van der Tak: "Daarom moet je er veel in investeren."